

§ 124

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnesta erillisen määrärahan varaamisesta nuorten aloitteisiin

HEL 2023-005749 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei erillisen määrärahan irrottaminen nuorten aloitteita varten ole mielekästä. Nuorten aloitteen sisällön toteuttaminen vaatii vastuutahon kaupungin organisaatiossa määrärahojen lisäksi. Nuorten aloitteilla voidaan paremmin parantaa käytäntöjä, jos niiden sisältöä ei rajata erillisin määrärahoihin, vaan ne voivat suoraan vaikuttaa kaupungin toimintojen kehittämiseen.

Nuorille on Helsingissä useita erilaisia vaikuttamisen kanavia, joista aloitekanava on yksi.

Nuorten ehdotuksia ja aloitteita toteutetaan tällä hetkellä kaupungissa esimerkiksi Nuorten budjetin ja OmaStadin rahoituksella.

Nuorisopalveluiden osallistuva budjetointi Nuorten budjetti tavoittaa vuosittain yli 10 000 helsinkiläistä nuorta. Nuorten budjetin kautta nuoret pääsevät vaikuttamaan suoraan nuorisopalveluiden resurssien käyttöön. Nuorten budjetissa kerätään laajasti tietoa nuorten ajatuksista ja toiveista, kehitetään ehdotuksia yhdessä työpajoissa, äänestetään kouluissa ja neuvotellaan rahankäytöstä. Nuoret pääsevät myös itse mukaan hankkeiden toteutukseen. Nuorten budjetin kautta toteutetaan vuosittain noin 50–80 nuorten ideoimaa hanketta.

Nuorten aloitteita on mahdollista toteuttaa myös kaupungin yhteisen osallistuvan budjetoinnin OmaStadin kautta, jossa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen on varattu 8,8 miljoonaa euroa. Nuorten budjetin työpajoissa tuetaan nuoria edistämään ehdotuksiaan myös OmaStadin kautta. Tällaisia ovat esimerkiksi sellaiset ideat, jotka eivät ole nuorisopalveluiden toteutettavissa tai joihin tarvitaan isompi budjetti. OmaStadin kahdella ensimmäisellä kierroksella on toteutunut useita nuorten ehdottamia hankkeita, esimerkiksi trampoliineja yleisiin puistoihin sekä LGBTQ+ -seminaareja peruskouluihin.

Osallistuvan budjetoinnin prosessien etuna on alueellisuus: prosessit on suunniteltu siten, että nuoria tavoitetaan mahdollisimman laajasti ja hankkeita toteutetaan joka puolella kaupunkia.

Nuorten ryhmät voivat myös hakea nuorten ryhmien projektiavustusta (Sponssi). Avustusta voi saada toimintaan, jota nuoret itse suunnittelevat ja toteuttavat.

Aloitekanavan merkitys osana nuorten vaikuttamiskanavien kokonaisuutta on siinä, että sitä kautta nuorten on mahdollista tuoda matalalla kynnyksellä tärkeinä pitämiään asioita päättäjien tietoon ja keskusteluun. Aloitteet koskevat usein sellaisia asioita ja ilmiöitä, joiden toteuttaminen vaatii laajempaa keskustelua kaupungin palveluissa ja päätöksenteossa.

Aloitejärjestelmän kehittämistyön tuloksena yhtenä vaihtoehtona on noussut esiin, että jatkossa nuorten aloitteet käsiteltäisiin kaupunginhallituksen sijaan siinä toimialalautakunnassa tai johtokunnassa, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat. Tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa nuorten aloitteiden käsittelyä sekä vahvistaa niiden vaikuttavuutta.

Nuorten aloitteiden käsittelyyn ja vaikuttavuuteen tulee edelleen kiinnittää huomiota. Lautakunta ehdottaa, että nuorten aloitteiden etenemistä pystyisi seuraamaan julkisesti esimerkiksi samaan tapaan kuin nuorten budjetin alaisten hankkeiden etenemistä. Näin olisi mahdollista saada tietoa siitä, kuinka moni aloitteista toteutuu tai jää toteutumatta ja kuinka paljon rahaa aloitteisiin on käytetty. Lisäksi on tärkeää, että nuoret pääsevät lisäksi viemään eteenpäin konkreettisia muutoksia esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Nina Miettinen: Esitän seuraavaa lisäystä viimeisen kappaleen (11) ensimmäisen lauseen perään:

Lautakunta ehdottaa, että nuorten aloitteiden etenemistä pystyisi seuraamaan julkisesti esimerkiksi samaan tapaan kuin nuorten budjetin alaisten hankkeiden etenemistä. Näin olisi mahdollista saada tietoa siitä, kuinka moni aloitteista toteutuu tai jää toteutumatta ja kuinka paljon rahaa aloitteisiin on käytetty.

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 09 310 89091
ella.tanskanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari, toivomusponsi, Kvsto 26.4.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei erillisen määrärahan irrottaminen nuorten aloitteita varten ole mielekästä. Nuorten aloitteen sisällön toteuttaminen vaatii vastuutahon kaupungin organisaatiossa määrärahojen lisäksi. Nuorten aloitteilla voidaan paremmin parantaa käytäntöjä, jos niiden sisältöä ei rajata erillisin määrärahoihin, vaan ne voivat suoraan vaikuttaa kaupungin toimintojen kehittämiseen.

Nuorille on Helsingissä useita erilaisia vaikuttamisen kanavia, joista aloitekanava on yksi.

Nuorten ehdotuksia ja aloitteita toteutetaan tällä hetkellä kaupungissa esimerkiksi Nuorten budjetin ja OmaStadin rahoituksella.

Nuorisopalveluiden osallistuva budjetointi Nuorten budjetti tavoittaa vuosittain yli 10 000 helsinkiläistä nuorta. Nuorten budjetin kautta nuoret pääsevät vaikuttamaan suoraan nuorisopalveluiden resurssien käyttöön. Nuorten budjetissa kerätään laajasti tietoa nuorten ajatuksista ja toiveista, kehitetään ehdotuksia yhdessä työpajoissa, äänestetään kouluissa ja neuvotellaan rahankäytöstä. Nuoret pääsevät myös itse mukaan hankkeiden toteutukseen. Nuorten budjetin kautta toteutetaan vuosittain noin 50–80 nuorten ideoimaa hanketta.

Nuorten aloitteita on mahdollista toteuttaa myös kaupungin yhteisen osallistuvan budjetoinnin OmaStadin kautta, jossa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen on varattu 8,8 miljoonaa euroa. Nuorten budjetin työpajoissa tuetaan nuoria edistämään ehdotuksiaan myös OmaStadin kautta. Tällaisia ovat esimerkiksi sellaiset ideat, jotka eivät ole nuorisopalveluiden toteutettavissa tai joihin tarvitaan isompi budjetti. OmaStadin kahdella ensimmäisellä kierroksella on toteutunut useita nuorten ehdottamia hankkeita, esimerkiksi trampoliineja yleisiin puistoihin sekä LGBTQ+ -seminaareja peruskouluihin.

Osallistuvan budjetoinnin prosessien etuna on alueellisuus: prosessit on suunniteltu siten, että nuoria tavoitetaan mahdollisimman laajasti ja hankkeita toteutetaan joka puolella kaupunkia.

Nuorten ryhmät voivat myös hakea nuorten ryhmien projektiavustusta (Sponssi). Avustusta voi saada toimintaan, jota nuoret itse suunnittelevat ja toteuttavat.

Aloitekanavan merkitys osana nuorten vaikuttamiskanavien kokonaisuutta on siinä, että sitä kautta nuorten on mahdollista tuoda matalalla kynnyksellä tärkeinä pitämiään asioita päättäjien tietoon ja keskusteluun. Aloitteet koskevat usein sellaisia asioita ja ilmiöitä, joiden toteuttaminen vaatii laajempaa keskustelua kaupungin palveluissa ja päätöksenteossa.

Aloitejärjestelmän kehittämistyön tuloksena yhtenä vaihtoehtona on noussut esiin, että jatkossa nuorten aloitteet käsiteltäisiin kaupunginhallituksen sijaan siinä toimialalautakunnassa tai johtokunnassa, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat. Tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa nuorten aloitteiden käsittelyä sekä vahvistaa niiden vaikuttavuutta.

Nuorten aloitteiden käsittelyyn ja vaikuttavuuteen tulee edelleen kiinnittää huomiota. Lisäksi on tärkeää, että nuoret pääsevät lisäksi viemään eteenpäin konkreettisia muutoksia esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 1.9.2023 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta koskien erillisen määrärahan varaamista nuorten aloitteisiin. Toivomusponssi on kokonaisuudessaan liitteenä.

Toivomusponnosta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lauta- tai johtokunnilta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 09 310 89091
ella.tanskanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari, toivomusponssi, Kvsto 26.4.2023

05.09.2023

Asia/18

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.08.2023 § 105

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 00510

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI93 2001 1800 2050 59

Alv.nro

FI02012566